

Igaunija

Vispārīgā informācija

Oficiālais nosaukums:

Valsts iekārta:

Galvaspilsēta:

Valsts valoda:

Igaunijas Republika
parlamentāra republika
Tallina
igauņu

Teritorija

Platība:

45 228 km²

Sauszemes robeža:

657 km

Krasta līnija:

3794 km

Robežvalstis:

Latvija 333 km, Krievija 324 km

Administratīvais iedalījums:

15 apriņķi

Lielākās pilsētas:

Tallina, Tartu, Narva, Kohtla-Jerve, Pērnavā

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits (01.01.2015.):

1 313 271 *

Pieaugums (2014):

-0,2%*

Nacionālais sastāvs (2014):

igauņi 69,1%, krievi 25,3%, ukraiņi 1,7%, baltkrievi 1,0%, citi 2,9%*
luterāņi 13,6%, pareizticīgie 12,8%, pārējie kristieši 1,4%*

Reliģijas:

Ekonomiskie rādītāji

IKP (2015):

20,7 miljards EUR*

IKP pieaugums (2015):

1,1%*

IKP uz vienu iedzīvotāju (2015):

16 260 EUR*

IKP PPP (2015):

34,3 miljardi EUR (115. vieta pasaulē)**

IKP PPP uz vienu iedzīvotāju (2015):

26 150 EUR (64. vieta pasaulē)**

Preču eksports (2015):

12,2 miljards EUR*

Preču imports (2015):

13,1 miljardi EUR*

Eksporta partneri (2015):

Zviedrija 18,8%, Somija 16%, Latvija 10,4%, Krievija 6,7%, Lietuva 5,9%,
Vācija 5,2%, Norvēģija 4,1%*

Importa partneri (2015):

Somija 14,5%, Vācija 11%, Lietuva 9%, Zviedrija 8,5%, Latvija 8,3%, Polija
7,4%, Krievija 6,1%, Nīderlande 5,5%, Ķīna 4,8%*

Eksporta produkti:

mašīnas un iekārtas, kokmateriāli un papīra izstrādājumi,
tekstilizstrādājumi, pārtikas produkti, mēbeles, metāla un ķīmiskie
produkti, transportlīdzekļi un to daļas

Importa produkti:

mašīnas un iekārtas, ķīmiskie produkti, tekstilizstrādājumi, pārtikas
preces

Galvenās nozares:

mašīnbūve, elektronika, mežsaimniecība un kokapstrāde,
tekstilrūpniecība, informācijas tehnoloģijas un telekomunikācijas
ejļas slānekļis, kūdra, fosforīts, māli, kaļķakmens, dabiskā smiltis,
dolomīts, jūras dūņas, aramzeme, meža resursi

Dabas resursi:

Ienākošās uzkrātās ĀTI (2015):

24,1 miljardi EUR

Izejošās uzkrātās ĀTI (2015):

8,4 miljardi EUR**

Valūta:

eiro (EUR)

Fiskālais gads:

kalendārais gads

Inflācija (2015):

0,1%*

Bezdarba līmenis (2015):

6,2%*

Uzņēmuma ienākuma nodoklis:

20%

Papildus informācija

Tālsarunu kods:

+372

Interneta IDL:

ee

* Statistics Estonia - www.stat.ee

** Central Intelligence Agency - www.cia.gov

Igaunijas Republika ir viena no trim Baltijas valstīm. Tās krastus rietumos un ziemeļos (Somu līcis) apskalo Baltijas jūra. Igaunijai ir sauszemes robeža ar Latviju un Krieviju. Tā stiepjas 350 km no austrumiem uz rietumiem un 240 km no ziemeļiem uz dienvidiem. Igaunijas ekonomikā liela nozīme ir izdevīgajam ģeogrāfiskajam stāvoklim un ostām, kas nodrošina starptautiskās tirdzniecības un transporta nozares attīstību. Igaunija aptver 45 226 km² lielu teritoriju. Jūras saliņas aizņem desmito daļu, bet upes aptuveni divdesmito daļu tās teritorijas.

Jau izsenos laikos Igauniju apdzīvojuši somugru tauta. 1227. gadā Igaunijas teritoriju iekaroja Zobenbrāļu ordenis un Dānija. Igauniju turpmāk pārvaldījušas vairākas valstis,

cita starpā Dānija, Zviedrija, Polija un Krievija.

Igaunija ieguva neatkarību no Krievijas 1918. gadā. 1940. gada jūnijā Igauniju okupēja Padomju Savienība. Brīvību Igaunija atguva 1991. gadā.

2004. gada 29. martā Igaunija iestājās NATO, bet tā paša gada 1. maijā tā kļuva par Eiropas Savienības dalībvalsti. Kopš 2011. gada 1. janvāra Igaunijas nacionālā valūta ir eiro.

Igaunijā dzīvo aptuveni 1,3 miljoni iedzīvotāju, no tiem trešā daļa, vairāk nekā 300 tūkstoši - Igaunijas galvaspilsētā Tallinā. Universitātes pilsētiņā Tartu dzīvo 101 tūkst., rūpnieciskajā pilsētā Narvā - 68 tūkst., bet tā dēvētajā „vasaras galvaspilsētā”, populārā atvaļinājuma pavadišanas pilsētā Pērnāvā – 45 tūkst iedzīvotāju. Igaunus var raksturot kā vēsu un atturīgu tautu, kuri pirmajā tikšanās reizē neizrāda savas emocijas, izvairoties no roku spiediena un apskaušanās, tā vietā iztiekot ar sveicienu. Tomēr, iepazīstot ziemeļniekus tuvāk, var atklāties lielisks sarunu biedrs, dāsns namatēvs un uzticīgs draugs. Igaunī tiek raksturoti kā darba mīlētāju tauta, un raksturīga iezīme ir mīlestība pret savu dzimto vietu.

Tāpat kā citās ziemeļvalstīs arī Igaunijā laika apstākļi ir mainīgi. Vasaras garākā diena ilgst aptuveni 19 stundas, īsākā diena ziemā - tikai 6 stundas. Vasaras mēnešos, no jūnija līdz septembrim, vidējā gaisa temperatūra ir no 15° – 18° C. Ziemā tā ir - 4°; -5° grādi. Igaunijas laika apstākļi var sagādāt ne vienu vien pārsteigumu. Agrā rīta stundā temperatūra var sasniegt -12° C, bet pēcpusdienā tā var pakāpties līdz +10°C. Aptuveni pusgadu Igaunijas debesis ir apmākušās, paugurainajā dienvidaustrumu reģionā nokrišņu daudzums gadā var sasniegt 750 mm. Igaunijā ir aptuveni 7000 lielākas un mazākas upes, 1000 ezeru. Purvaini apvidi aizņem piekto daļu Igaunijas teritorijas, savukārt mežs klāj gandrīz pusi Igaunijas teritorijas. Igaunijas dienvidaustrumos 317m virs jūras līmeņa paceļas teritorijas augstākā vieta - Munameģis. Igaunijā ir sastopamas

vairākas dzīvnieku un augu sugas, kuras citviet jau ir izzudušas. Vislielākās dzīvnieku populācijas ir stirnas, brieži, aļņi, mežacūkas u.c. Igaunijā reģistrētas 333 putnu sugas, tajā skaitā Eiropā aizsargājamā putnu suga – melnie stārķi. Igaunī ļoti rūpējās par savu apkārtējo vidi un dabu, aptuveni 10% Igaunijas teritorijām piešķirts aizsargājamās dabas statuss.

Administratīvi Igaunija iedalās 15 apriņķos, 202 lauku pašvaldībās un 39 pilsētās.

Igaunī var lepoties ar savu folkloru, dziesmu un deju svētkiem, kā arī ar vienu no lielākajām tautasdziesmu kolekcijām pasaulē (ap 133 000 vienībām).

Slavenajā Tartu Universitātē mācījušies ne tikai igauņi, bet arī censoņi no kaimiņzemēm.

Igaunī var lepoties ar rakstnieku Jānu Krosu, kura darbi tulkoti 20 valodās, tautas eposa „Kalevipoegs” autoru Frīdrihu Reinholdu Kreicvaldu, komponistu Arvo Pērtu, kā arī ar rakstnieku, kinorežisoru un politiķi Lenartu Meri.

Igauņu virtuvi vēstures gaitā ietekmējušas citas tautas, kas valdījušas šajā reģionā – dāņi, vācieši, poļi un krievi. Tradicionālie ēdieni ir marinēts zutis, asinsdesa un sautēti skābi kāposti ar cūkgaļu.